

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréseket árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.

Telefon-szám: 164.

Megjelenik hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 f.
Vidékire egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

Höfer jelentése.

Budapest, január 3. Hivatalos jelentés.

Háboru az oroszok ellen.

A besszarábiai arcvonalon tegnap is az egész napon át elkeseredetten folyt a harc. Az ellenség mindent elkövetett, hogy Toporontz környékén vonalainkat szétrobbantsa. Minden áttörési kísérlete meghiusult derék csapataink vitéz ellenállásán. **A beszállított hadifoglyok száma 3 tiszt és 850 főnyi legénység.** A Szereth torkolatánál, az alsó Stripánál, a Kormin patakánál és a Styr mentén az oroszok elszigetelt előréseit visszavertük. Az északkeleti arcvonal számos helyen ellenséges tűz alatt állott.

Az olasz hadszintér.

Különös esemény nem történt.

Montenegrói hadszintér.

Majkovánál elűztünk egy montenegrói osztagot, amely a Tara északi partjaira merészkedett. A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály)

Az orosz offenzíva.

Budapest, január 3. A sajtó főhadiszállásról jelentik: Az oroszok makacs elszántsággal folytatják támadásukat. A Stripa mentén különösen nagy erőfeszítéssel és kiméretlen emberpazarlással dolgoznak, hogy a vágyvált sikert kieroszakolják. A szövetségesek hadállásai azonban szilárdan ellentállnak és véresen meghiusítanak minden kísérletet. A harcok egyébként mindegyre nagyobb területre kapnak át, de az oroszok mindentűn csak vereséget szenvednek. Egyes helyeken a szövetségesek intéztek meglepő támadást és szétverték az orosz előőrseket.

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, január 3. (Legfőbb hadv. jelentés)

Nyugati hadszintér.

A Labasse—bethumai országúttól északra egy nagyobb robbantásunk teljes sikerrel járt. Az ellenség lövés és óvó árkait, valamint egyik összekötő utat a robbantás betemette. Az árkot megszállva tartó ellenség életben maradt része, amely futással igyekezett megmenekülni, hatásos gyalogsági és gépfegyvertüzünkbe került. Ehhez csatlakozva széles arcvonalon meglepő tüzelésünkkel rajtaütöttünk az ellenséges árkok legénységén, amely részben gyors futásban keresett menedéket. A többi arcvonalon nincs jelentősebb esemény.

Keleti hadszintér.

Az oroszok különböző pontokon ugyanolyan sikertelenséggel folytatták kísérleteiket járőr és vadászkiállításokkal, mint az előző napokon.

Legfőbb hadvezetőség.
Miniszt. sajtóoszt.)

Legújabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével.

Harc Egyiptomért.

Budapest, január 3. A keleti és nyugati fronton kudarcot vallott ántánt most délre igyekeznek áttenni a harcok színterét. Ez főleg Anglia sürgeti, amely Egyiptomot és Indiát félti és ezért azon van, hogy szövetségesei minél nagyobb sereget küldjenek azokra a harcok színtereire, ahonnan Anglia féltett birtokait közvetve megvédeheti.

Kisiklott a zombor—bajai vonat.

Regőce, január 4. A ma hajnalban Zomborból Bajára induló vonat, amelynek reggel 7 kor kellett volna Bajára érkeznie, elindulásakor — valószínűleg hibás váltóállítás folytán — kisiklott, A vasuti belesetéről eddig még nem lehetett bővebbet tudni, hír szerint azonban nagyobb baj nem történt.

Kitört a Vezuv.

Luganó, január 3. A Vezuv szakadatlanul működik. Tegnap magas tűzoszlopok törtek ki. Láva ömlésektől félnék.

Szalonikiben.

Berlin, január 3. A Vosrsische Zeitung jelenti, hogy a központi hatalmak Szalonikiben ottani alattvalóik védelmét a spauyi követre bízták. Az angolok a konzulok lakásán kiméretlenül kutatnak a chiffrekönyvek után, amelyeket a konzulok még december 26 án elégettek, a Korfui Achilleont lefoglalják és hadikorházza átalakítják.

Balkán.

Lyon, január 3. A Nouvelliet jelenti: Pasics és a kormány felajánlották a trónörökösnek lemondásukat. A trónörökös nem fogadta el a lemondást, csupán a hadügyminiszterét. A szerb kormány székhelyét Szalonikibe tették át.

A Wolf ügynökség jelenti Szalonikiből: **Sarrail tábornok Secfelder norvég- és a svéd főkonzult elfogotta.**

A montenegrói kormány lemondott.

Cettinje, január 3. A kormány lemondott. Muokovics eddigi pénzügyminisztert bízták meg az új kormány alakításával.

A pusztuló Szerbiából.

Irta: DR. VITY MAXIM.

Kedves Szerkesztő!

Több, mint két hét óta tartogatom zsebemben e sorokat, hogy adandó alkalmankor utnak indítsam Bajára. Ezen alkalom most megnyitott, hogy ezeket elküldjem és hogy ezeknek lapjában helyet szorítson. Szívesebben tettem volna meg ezt élő szóval, hogy egyet-mást a »Központi«-ban a régi jó világban elspiccerző asztaltársaságban mondanék el mindarról, amit láttam, tapasztaltam és átéltem. Ilyen jámbor reményekről azonban egyelőre le kellett mondanom és elküldeni ezen sorokat. Lesz talán bennük olyasmi is, ami bizonyára érdekelni fogja az én Lovassy és Berci barátomat és az otthon maradt srategák egyikét-másikát, akik — azt hiszem — főleg a bajai bájós nők körül szövögetik fondortatos és átkaroló stratégiai terveiket és néha-néha azután offenzívába lépnek.

Ezen előzmények után nem célolok, hogy a Szerbiában magamba szívott felejthetetlen impressiókat papírra vessem! Nem akarom esztalt körülműnyesen leírni a közvetlen tapasztalásból merített és a szerb lakosság elbeszélése alapján szerzett észrevételeimet mindarról, amit láttam és hallottam. Nem engedik meg ezen körülményt egyszerű a mostani állapotok, másrészt pedig a világ ugynevezett cultur és a cultura legalacsonyabb fokán álló népeinek gondolkodása is ez idő szerint bizonyos elítéltelek és mesterségesen szított subjectív érzelmek hatása alatt állván, a világháború borzalmainak és eseményeinek ismerete nélkül tárgyilagos ítéletet sem alkothat a közvélemény magának mindarról, ami megtörtént ezen világdrámában és annak sem lett volna szabad megtörténnie. Eljő azonban az idő, amidőn a háborúval kapcsolatos események kiderített tényállása után objectív ítéletet mondhatunk mindarról, amiről most még a közvélemény nem tud elfogulatlanul ítéletet alkotni.

Szerbiát utolérte a kiméltetlen bosszú Nemezis, mint a hogy mindenkit utolér, aki azt megérdemli. Ezen leüppert, elég termékeny, természeti szépségekben oly gazdag ország, ma a háborúval együtt gyászos pusztulás, siralmas képét nyújtja, amelyért a felelősség Pasicsékat és erköles-telen protektoraitak illeti.

A menekülő szerbek visszatérése.

Szerbiában ezidőszereint férfi lakosság alig van. A menekültek — főleg nők, agok és gyermekek — hullámzó raja kezd visszatérni otthonába. Mindenki legszükségesebb holmijával. Láttam 70 éves öreg asszonyt, ki agg férjét 80 km távolságról vonszolta vissza a hátán. Láttam a Szerbiában szokásos ökrös talyigában 12—14 apró gyermeket összezusfolva. Egy másik ilyen visszatérő menekült csoportban lát-

tam 4 éves gyermeket apró kis lóra kötve, láttam polyás babát skatulyába téve, nmint a hátán vitte az anya. Más alkalommal nőket láttam, kik csipkéikkel, dunnával, batyuval, elcsigázva, agyon fázva-ázva leloggó fejfel jártak a szomorú uccán élén. Szóval Pasics és hatalmi hőbortiba, deliriumba esett társai földöntetőség tetteik népeiket, amely egyébként belenyugodott sorsába és epedve várja a monarchia uralma alá jutását. Az intelligenciából alig láthatni még mindig.

A foglyok

ezrei és ezrei a legszármasabb állapotban tették mag a rabság szomorú utját. A szerbek hiányos közegészségügyi intézkedései, szervezetlensége miatt naponként 300—400 halt el egy-egy nagyobb concentratio ideiglenes fogoly táborban. 300—400 halottat láttam egy rakáson egy alkalommal, akiket kora reggeltől késő estig és éjjel szakadatlanul hurokoltak a szerb foglyok egy árokba. Láttam amint az asszonyok elfáradtan néztek ezer szomorú actuat. A szerb foglyok között igen sokan voltak

a mi foglyainkból,

akik még 1 évvel ezelőtt estek fogságba. Leírhatatlan állapotban. Öltözetlenül szőrösen, agyongyötört testtel-lelékekkel láttuk viszont ezeket. Egyérelműleg mondták, hogy a szerbek rosszul bántak velük. Ütötték, verték őket. A legtöbb közülök szabad ég alatt töltötte az egész rabság idejét. A egy népének szerb fogságba esett katonái bántak azonban legrosszabbul velük. Saját ezredünkbeli fogságból kiszabadultakkal is találkoztunk. Boross Ferenc József tanító kisvársányi lakos Dunai Ferenc kecskeméti gyerek sok érdekes dolgot mondtak el. Különösen Dunainak kiszabadulása érdekes. Már Montenegróba hajtották, midőn egy arnauta segítségével megszökhetett. Egy erdőn keresztül menve, egy malomban rejtőzött el, ahol egy arnaut a nyers tökök és nyers kukoricát adott neki lopva. Így élt 5 napig, mikor azután saját csapatainkkal találkozott. Egy bajaival is beszéltem Vidovicsnak hívják, aki szintén ragényes uton módon szabadult ki. A monarchia kiszadul foglyait naponként lehet látni, amint fáradtan, rongyosan, szinte eltorzult arccal Magyarország felé mennek.

Péter király bucsuja.

Ezek után nem lesz érdektelen, ha Péter király utolsó harctéri szerepléséről elmondok egyet-mást, amit közvetlenül a szerb sorkatonaság foglyaitól hallottam elbeszélni: Egy meglepően intelligens szerb katona, Dimitrievics Lyubisa, egy aranyelovicsai nyerstermény és kávébehozatali cég utazója volt, az 5-ik számfeletti kombinált divízió (legelőbb szerb gy. e. kato-

nai közzé tartozott, mondta el, hogy 20 nappal ezelőtt Ferizevics előtt látták Pétert a fronton. A »Cupria« fronton a »schwarmlinie«-ben 3 fegyvert lött ki a következő pár szót szólva katonáihoz: »Igy kell katonák! Isten megsegít hősök!« A katonái azt felelték »segítsen az Isten!« A szerb királyság határában a következő beszédet intézte katonáihoz. »Köszönöm az eddigi kitartó áldozatkész küzdelmeteket, hiszem és remélem, hogy még ki fogtok tartani. Néhány nap múlva megérkezik a »nepridrilska vojska« (ami magyarul annyit jelent, hogy az »ellenesleges haderő.« T. i. megbicsaklott a nyelve és »prieteljska vojska«-t akart mondani, ami a baráti haderőt jelent. A szerb katonák ezen nyelvbottlásában kabalát láttak, amely tényleg be is teljesedett. Zsivió! Zsivió! Zsivió! kiálltatták katonái.

Menekül a szerbség.

Azóta katonái nem látták, akiknek legnagyobb része, midőn a hazai földet át kellett volna lépnie, inkább megadta magát. A Szerbiából idegen földre menekült sorkatonaság számát a foglyok 50 ezerre becsülik. Elmondották még, hogy rengeteg consourv, ágyú és felszerelés jött részükre főleg Franciaországból, amelynek legnagyobb részét elpusztították, mert már annyi idejük nem volt, hogy az egész hadsereget felszereljük vele, oly gyorsan történt az előrenyomulásunk. Csak egy részét tudták a hadseregnek felszerelni. A Szerbiából Albániába is visszavonult a szerb hadsereg foszlányiból. Ezek szomorú sorsra jutottak Albániában. Akik az Arnautákat, ezen harcias törzset megtudták vesztetni, azoknak egy része vissza jött Szerbiába, ahol megadták magukat csapatainknak, akik tovább menekültek Albánián át, az eldobott fagyvereket és muniációt az arnauták összeszedték és a menekülő szerbekre szegezték azt. Ily módon is sok elesett közülök, sok elcsigázva maradt vissza és a betegségtől, éhségtől pusztult el. Ezen hullák a varjak, farkasok, hollók és egyéb ragadozó állat prédájává válnak. A vissza menekült szerb foglyok elbeszélése szerint ezen képek borzalmasságukban minden képzeletet felülmúlnak.

Legközelebb megírom Petár király szülőfalujában, kedvelt tartózkodási helyén tapasztaltakat. Pár szóval megemlékezem majd szülőházáról, őseinek kápolnájáról, (ahol el voltak és egy részük még ott van eltemetve) a Petár által keleti stíben építtetett új templomról, amely belülől tiszta cararai márvány. Itt 67 kriptá van. Őseit a régiből ebbe vitette át. Tizenegyen fekszenek őseiből és vérrokonáiból. A kripták feliratait leírtam. Petár is ott akar egykor örök pihenőre térni. Ezen templom mellett van Petár kedvelt nyaralója. Végig jártam benne. A drága butorok elpusztultak.

Ha valamit lát,
vagy hall,
közölje a B. F. U.-gal.

CAPHOCAL

(KAFOKAL.)

Hizlaló, csonterősítő,
KELLEMESSZU
Csecsemők, gyermekek, felnőttek, láb-
badozók, vérszegényeknek, hizókurának

ARA 3 KORONA.

Kapható Baján Gyarmati Emil gyógyszerésztárában.

TÁPSZER

Bemutató előadás:

1916. Január 6-án, csütört. d. n. 2., 4., 6.
és este fél 9 órakor.

3 nagy művésznő!
3 világaláger!

KERESZTUTNÁL

gyönyörű színmű 3 felv.

Főszerepben:

Henny
Porten

gyönyörű szőke esoda ki
tehetségének legjavát viszi
közönségbe a film sikeréért.

**AZ ÁRULÓ
CSILLAG**

érdekesítő detektív dráma

3 felvonásban. Főszerepben:

Fern Andra

ez a esodás új mozi diva, ki egész
új alakításában fog bemutatkozni
kedves közönségének.

ÜDVÖSKE

az idény legjobb és legszellemesebb
vigjátéka 3 felvonásban. Főszerepben:

**Schnirding
Amelia grófnő**

ki ezuttal fog bemutatkozni a szépért
rajongó publiumnak.

2 órás műsor!
Rendes helyárak!

Szíves támogatást kér:
Uránia Mozgó Színház.

HIREK.

Irén és Mancsi.

Komoly két kis testvér, ott ülnek anyjuk mellett és mulatos arcot mutatnak, mert az anyjuk folyton csak a két fiátemlegeti. A két fiát, akik elmentek az oroszok ellen küzdeni. Az egyik még a harcolók között van, de a Jancsi gyerek a kis kadet orosz fogságba került. Az anya egyre azt hajtogatja, hogy Jancsit talán soha se látja, de Mancsi meg Irén odakuporodnak az anyus ágyához és mesélik, hogy.

megiásd anyja, egyszerre csak belépköz-zénk Jancsi. A lányok duruzsolása közben elszunyad az anyja és álmából egyszerre csak felriadva örömpreveszkiált: — Gyerekek a Jancsi, megjött Jancsi, most, éppen most volt a szobáiban. Miért nem maradt ideben.

A lányok könyve futó szemmel magyarázzák, hogy az anyja csak álmódott.

— Ha álmódta, ha nem valóság, miért is hogy nem tartott tovább ez az álom. Talán meg is esékolt volna, zokog a meggyötört szívé anyja.

— **Uj hadnagyok.** Ő felsége a király hadnaggyá léptette elő ifj. Drescher Gyula, Fischel Ferenc, Osztrogonác Sándor és Adám Sándor bajai zászlósokat.

— **A sáros járdákon** szinte lehetetlen járni az elesés, láb- és nyaktörés veszedelme nélkül, mert a város legforgalmasabb utcáin a legpiszkosabbak és a legcélusosabbak a járdák. Talán nem ártana ha a rendőrség egy kis rendre tanítaná a háztulajdonosokat.

— **Adományok.** Ifj. Utry Pál 10 koronát, özv. Kovács Gyuláné 5 koronát adományozott a bajai hadiárva, özvegyek és rokkant katonák felségélyezésére.

— **Tűz volt** vasárnap este felé. Egy Sárkány utcai házban egy kis deszkaépület égett le. A kivonult tűzoltóság a tüzet hamar elfojtotta.

— **Sebesültek** érkeztek hétfőn reggel Bajára. A száztizenkét sebesülta montenegrói harctérről érkezett Bajára.

— **Rum és likőr** készítése házulag 50-100 százalékos megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőrt. Számtalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a leggyorsabb. Érdeklődőknek prospektust és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 60 fillér.

Hadifoglyoknak pénzküldeményeket közvetít a BAJAI KERESKEDELMII ÉS IPARBANK

A szerkezet ésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda győrsáthián Baján, Mátyás király-tér 8.

Eladó

egy jókarban levő

zongora

és egyéb butortárgyak

Türr István-utca 7.

Schnirding Amelia grófnő
a legszebb mozi diva
bemutatkozik
csütörtökön
az Urániában.

3 szobás

modern uri lakás
minden mellék-
helyiséggel, febr.
1-től bérbeadandó.
Cím megtudható a
„CORVIN” nyomdában.

Egy intelligens

fiatal ember ismeretség hiányában ezen uton óhajt megismerkedni egy fess özvegygel a kinek gyermeke nincs. Leveleket kérek „Baja” jelűre Post-Restente. Január 10 ig.

Kérelem!

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, hogy sziveskednének velem közölni, a hol néhai Károlyi Ferenc villamosesengő jökarban tartási vállalatából kifolyólag követelése áll fen.

A postautalvány s bélyeg levonása után Madách Imre-utca 7. szám alatti lakásomra megküldeni sziveskedjék.

Almágy Ferenc,
kir. jbirósági volt kézbesítő.

Mészégető

mester keresztetik, ki 250 métermázssá bolthajtásos mészkelemenénél berakni és kiegészni tud.

Bővebbet sziveségéből **Goldschmid Lajos ur** fakeskedésében Baján, Sugovica parton.

Egy esetleg kettő

egymásba nyiló

butorozott szoba

a Szent-Antal-utcaiban **kiadó** január 15-től. Cím a **Kiadóhivatalban** megtudható.

Eladó

egy kisebbszertű **ház** 3 szoba 1 konyha, mellékhelyiséggel és nagy kerttel. (I. kerület. Belváros.)

Ugyanott többféle **butorok** és inga-órák eladó. Bővebbet **Tür István-utca 8 sz. alatt.**

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkét:

1.600,000

KORONA.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő-szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖL-CSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉK-PAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) függönyösége. **Átvesz tűz-, jég-, élet, bető-réses lopás és baleset elleni biztosításokat.**

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

**MINDENŐTI
KAPHATÓ.**

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál**, **influenza** után. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget** csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvá-gyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A **légzési szervek** **meghüléseit** legbiztosabban a **Sirolin "Roche"**-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan **Sirolin "Roche"**-t kérni.

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám